

La conciliació dels concerts i festivals musicals amb el descans veïnal

Oficina de Difusió Artística en col·laboració amb l'Oficina d'Activitats Regulades i Programes en Protecció Civil i l'Oficina Tècnica d'Avaluació i Gestió Ambiental

Diputació
Barcelona

El marc normatiu en l'organització de concerts i festivals musicals

18 DE MAIG DE 2023

**Diputació
Barcelona**

Gerència de Serveis d'Habitatge,
Urbanisme i Activitats

AMB CARÀCTER PREVI, CAL TENIR SEMPRE EN COMPTE:

- 1.- **IMPORTÀNCIA** de tenir l'expedient complet, on consti detallat tot el procediment d'acord amb la normativa d'aplicació (informes, assegurança, llicència, notificacions...)
- 2.- **FER REUNIONS TRANSVERSALS DE FORMA PERIÒDICA** (policia, via publica, brigada...)

INDEX

- Breu referència al marc normatiu
- Requisits que han de complir festivals i concerts a l'aire lliure : règim d'intervenció administrativa i documentació que s'ha de presentar
- Repàs de la jurisprudència en tema de sorolls
- Com ha d'actuar l'ajuntament quan hi ha queixes veïnals

MARC NORMATIU EUROPEU I ESTATAL:

En l'àmbit internacional, el reconeixement de les conseqüències negatives del soroll, com a agent contaminant, es va produir oficialment al Congrés de Medi Ambient organitzat per les Nacions Unides a Estocolm, l'any 1972.

- Directiva 70/157/CEE, del Consell, de 6 de febrer de 1970, relativa a l'aproximació de les legislacions dels Estats membres sobre el nivell sonor admissible i el dispositiu d'escapament dels vehicles a motor
- Directiva 2002/49/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 25 de juny de 2002, sobre l'avaluació i gestió del soroll ambiental.
- Constitució Espanyola
- Ley del Ruido 37/2003, de 17 de noviembre.

MARC NORMATIU AUTONÒMIC:

- LLEI 11/2009, del 6 de juliol, de regulació administrativa dels espectacles públics i les activitats recreatives (LEPAR). I DECRET 112/2010, de 31 d'agost, pel qual s'aprova el Reglament d'espectacles públics i activitats recreatives. (REPAR)
- LLEI 3/2010, del 18 de febrer, de prevenció i seguretat en matèria d'incendis en establiments, activitats, infraestructures i edificis.
- DECRET 30/2015, de 3 de març, pel qual s'aprova el catàleg d'activitats i centres obligats a adoptar mesures d'autoprotecció i es fixa el contingut d'aquestes mesures.
- LLEI 16/2002, de 28 de juny, de protecció contra la contaminació acústica. DECRET 176/2009, de 10 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei 16/2002, de 28 de juny, de protecció contra la contaminació acústica, i se n'adapten els annexos.
- ORDRE INT/358/2011, de 19 de desembre, per la qual es regulen els horaris dels establiments oberts al públic, dels espectacles públics i de les activitats recreatives sotmesos a la Llei 11/2009, del 6 de juliol, de regulació administrativa dels espectacles públics i de les activitats recreatives, i al seu Reglament.
- Ordenança municipal de sorolls. Obligatòria per a municipis de més de 5.000 habitants.

- **NOVETAT:** La Llei d'acompanyament, 3/2023 de 16 de març modificació de la Llei 16/2002, de protecció contra la contaminació acústica
- **S'afegeix un article, el 20 bis,** a la Llei 16/2002, amb el text següent: «Article 20 *bis*. Activitats festives i altres actes a la via pública
- Amb motiu de l'organització d'actes tradicionals, festius, esportius, culturals o d'altre tipus, que tinguin un arrelament o un interès social especials, els municipis **poden adoptar**, en determinades zones i amb la valoració prèvia de l'impacte acústic, **la suspensió provisional dels objectius de qualitat acústica.**»

A QUINS DRETS DE LA PERSONA AFECTA EL SOROLL ?

Drets fonamentals:

- Dret a la inviolabilitat del domicili (art. 8.1 del Conveni europeu de drets humans i 18.2 CE)
- Dret al respecte de la vida privada i familiar (art. 18.1 CE)
- Dret a la integritat física (art. 15)

Principis rectors de la política social i econòmica:

- Dret a la protecció de la salut
- Dret a disposar d'un medi ambient adequat per al desenvolupament de la persona, i el deure de conservar-lo
 - Condemnes penals (el soroll = delicte si hi ha risc greu salut persones. Art. 325 codi penal) i adves. (inhabilitació).
 - Sentències en recursos d'empara Tribunal Constitucional
 - Sentències Tribunal Europeu dels Drets Humans
 - Sentències en recursos contenciosos administratius.
 - Reclamacions per responsabilitat patrimonial de l'Administració

Requisits que han de complir els festivals i els concerts a l'aire lliure: règim d'intervenció administrativa i documentació que s'ha de presentar.

Els concerts a l'aire lliure es consideren activitat extraordinària i necessiten llicència municipal si estan organitzats per un particular. (art. 13.1 c) LEPAR).

Si l'organització és municipal també s'han de complir un seguit de requisits recollits bàsicament al Decret 112/2010. (REPAR) .

Diputació
Barcelona

Concepte d'activitat extraordinària

Article 42:” Els espectacles públics i les activitats recreatives de caràcter extraordinari són els que es duen a terme en establiments oberts al públic que tenen llicència o autorització per a una activitat diferent de la que es pretén fer, o en espais oberts al públic o altres locals que, tot i no tenir la condició d'establiments oberts al públic amb llicència o autorització, compleixen les condicions exigibles per a dur-hi a terme els espectacles o les activitat

QUÈ ÉS UN ESPAI OBERT ?

Art. 3 1.d) Llei 11/2009:

Espais oberts al públic: els llocs de domini públic, inclosa la via pública, o de propietat privada on ocasionalment es duen a terme espectacles públics o activitats recreatives, i que no disposen d'infraestructures ni instal·lacions fixes per a fer-ho.

(platja, parc, jardí ..)

**Diputació
Barcelona**

Gerència de Serveis d'Habitatge,
Urbanisme i Activitats

Règim d'intervenció (art. 108 a 115 REPAR)

L'art.42.4 de la Llei 11/2009, de regulació administrativa dels espectacles públics i les activitats recreatives, disposa que els reglaments de la Generalitat i les ordenances municipals han de regular el procediment, els requisits i les condicions generals que s'exigeixen per atorgar aquestes autoritzacions.

En cas que no hi hagi ordenances, s'aplicarà principalment el reglament de la LEPAR, el decret 112/2010.

Règim d'intervenció :

Els ajuntaments **no s'han atorgar llicència ni comunicar-se res** però:

Article 110 REPAR: *Espectacles i activitats organitzats pels ajuntaments:*

Els espectacles públics i les activitats recreatives extraordinaris organitzats pels serveis municipals o sota la responsabilitat directa d'aquests **han de comptar amb les mesures necessàries per garantir la protecció de la seguretat, la salut i els drets de les terceres persones que puguin resultar afectades per la seva realització, i és responsabilitat dels mateixos serveis municipals l'adopció d'aquestes mesures**

Règim d'intervenció:

Requisits (article 111 REPAR): Els espectacles públics i les activitats recreatives de caràcter extraordinari ..., **inclosos els organitzats pels ajuntaments o sota la seva responsabilitat directa**, han de complir en tot cas els requisits següents:

- Ser convocats, organitzats i realitzats sota la responsabilitat d'una o d'unes persones determinades, que poden ser entitats, persones físiques o jurídiques o persones responsables o empleades de serveis de l'Administració pública i que, en tot cas, han de ser identificades, amb determinació clara de la responsabilitat que els correspon.
- Presentar una anàlisi de la mobilitat provocada per l'espectacle públic o activitat recreativa, amb previsió de mesures especials per afrontar les necessitats detectades, si escau.
- Disposar de personal de vigilància i de personal de control d'accés.
- Disposar d'un pla d'autoprotecció.
- Disposar dels serveis d'higiene i seguretat i dels dispositius d'assistència sanitària corresponents.
- Presentar una valoració de l'impacte acústic i, si escau, adoptar les mesures necessàries per prevenir-lo i minimitzar-lo.
- Haver contractat la pòlissa de responsabilitat civil.
- Acreditar la disponibilitat de l'establiment o de l'espai on es porta a terme l'espectacle públic o l'activitat recreativa.

Règim d'intervenció

Requisits addicionals per als espectacles públics i les activitats recreatives en espais oberts. (article 112 REPAR)

Únicament es poden organitzar en espais oberts espectacles públics o activitats recreatives de caràcter extraordinari que, a més de complir els requeriments de les disposicions que els afectin, es trobin en una de les circumstàncies següents:

- Se celebrin amb motiu de festes i revetlles populars o de festivals o certàmens que comptin amb una àmplia participació de la població directament afectada.
- Se celebrin en dates o vigílies festives, dins horaris en què el seu impacte sigui admissible per als usos socials majoritaris.
- Se celebrin en indrets situats **a la distància necessària dels nuclis habitats**, de manera que no causin molèsties perceptibles a la gent que hi viu.
- S'ha de comptar amb la conformitat de la persona física o jurídica titular de l'espai obert.
- La persona organitzadora ha d'instal·lar els serveis sanitaris i higiènics i d'assistència sanitària que corresponguin.
- La persona organitzadora s'ha de fer responsable d'habilitar l'espai que sigui necessari per l'aparcament de vehicles.

Règim d'intervenció:

Contingut de la MEMÒRIA: article 113 REPAR

- a) Identificació de l'espectacle públic o activitat recreativa de què es tracti.
- b) Data o dates i horari previst per a la realització.
- c) Nom, cognoms, adreça i telèfons de, com a mínim, dues persones responsables de la seva organització.
- d) Descripció breu de l'espectacle o activitat i del nombre màxim de persones que previsiblement assistiran o participaran en la seva realització, amb indicació dels serveis o prestacions que se'ls ofereixen.
- e) Indicació de les mesures adoptades, incloses la contractació del personal de seguretat privada i de control d'accés, i de les que convindria adoptar per part dels serveis municipals afectats, per tal prevenir riscos per a la salut i la seguretat i per prevenir inconvenients o molèsties per a terceres persones interessades, especialment en matèria de sorolls i de trànsit.
- f) Declaració responsable de disposar de la pòlissa d'assegurances que dona cobertura a la responsabilitat civil que pugui derivar-se de l'organització i realització de l'espectacle o de l'activitat recreativa.
- g) Identificació de la persona o persones titulars de la disponibilitat de l'establiment, recinte o espai obert i, en cas que no sigui la mateixa persona promotora o organitzadora, document que expressi la seva conformitat amb l'espectacle públic o amb activitat recreativa projectats.

La memòria prevista ha de ser redactada pels mateixos serveis municipals, en el cas dels espectacles i les activitats organitzats pels ajuntaments.

Règim d'intervenció:

- El contingut de la llicència per a l'espectacle públic està regulat a l'article 117 del REPAR.
- **Mesures de prevenció i limitació de la contaminació acústica**
- _ (arts.33-34 REPAR)
- Acreditació del compliment de les mesures de prevenció i extinció d'incendis (art. 37 REPAR)
- Anàlisi de mobilitat segons la normativa de mobilitat (art. 35 REPAR)
- Compliment de l'Ordre d'Horaris

Assegurances:

Els titulars dels establiments han de disposar d'assegurances pels imports previstos (arts. 77 i següents REPAR)

Els organitzadors han de tenir una assegurança que cobreixi els danys que pugui ocasionar l'activitat extraordinària.

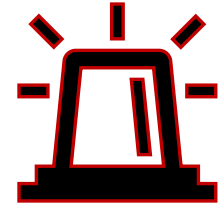
Aquesta pòlissa **és independent** de la del titular de l'establiment. ULL!

Les quanties mínimes estan regulades a l'article 80 del REPAR, en funció de l'aforament de l'espectacle.

Altres requisits: vigilants de seguretat

- **Personal de vigilància** en el cas d'activitats i espectacles musicals organitzats per entitats privades (art. 43 REPAR)
 - >500 persones: un vigilant
 - >1.000 persones: dos vigilants
 - Un vigilant més per cada 1.000 persones més

- Espectacles organitzats pels ajuntaments: les funcions de seguretat l'exerceix **la policia local** i s'ha d'acreditar a la memòria.

- Els serveis territorials del departament d'interior poden acordar (a proposta de l'administració) que determinats espectacles o activitats no previstos a l'apartat 1 de l'article 43 disposin de vigilants quan es consideri necessari per garantir la seguretat de les persones. (art. 43.7 REPAR)

Altres requisits: personal de control d'accés

Article 58:

- Entre 150 i 500 persones: 2 persones
 - Entre 501 i 1.000 persones: 3 persones
 - A partir de 1.001 persones: 4 persones i 1 persona per cada 1.000 més.
- A la memòria s'ha de designar una persona responsable del control de l'aforament

Altres requisits: condicions d'higiene i seguretat

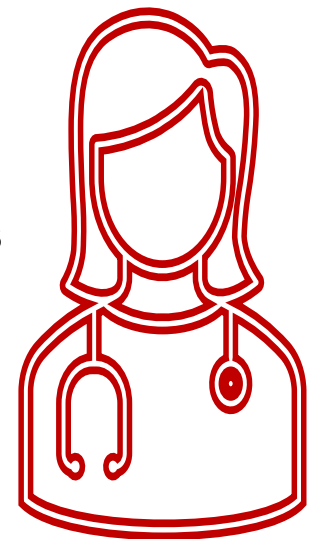
Article 47: lavabos

- Entre 151 i 300 persones: 2 lavabos i 6 cabines
- Entre 301 i 500 persones: 4 lavabos i 8 cabines
- Més de 500 persones: 4 lavabos i 12 cabines i el mateix per cada fracció de 500 persones

Si no hi ha lavabos s'han d'instal·lar cabines: 1 cabina per cada 150 persones

Article 48: assistència sanitària

- > 1.000 persones: infermeria o farmaciola i vehicles medicalitzats
- Fins a 1.000: farmaciola

Activitat preventiva: Llei 16/2002. Estudis d'impacte acústic.

Quines activitats han de presentar estudi acústic?

Totes les incloses a la Llei 11/2009 LEPAR
(art. 33 Decret 112/2010):

- ✓ Espectacles
- ✓ Recreatives musicals
- ✓ Restauració

de l'impacte acústic

Activitats extraordinàries
LA MEMÒRIA ha de
contenir **una valoració**

de les mesures adoptades per complir els
límits d'immissió.

Contingut de l'estudi d'impacte acústic: Regulat a l'annex 10 Llei 16/2002

ORDRE INT/358/2011, de 19 de desembre, per la qual es regulen els horaris dels establiments oberts al públic, dels espectacles públics i de les activitats recreatives sotmesos a la Llei 11/2009, del 6 de juliol, de regulació administrativa dels espectacles públics i de les activitats recreatives, i al seu Reglament.

“Article 9 : **Horari d'activitats extraordinàries**

Els espectacles públics i les activitats recreatives que tinguin caràcter **extraordinari** en els termes previstos en el Reglament d'espectacles públics i activitats recreatives han de complir els horaris d'inici i de tancament **que es concretin en la llicència o autorització corresponent.**”

REPAS A LA JURISPRUDÈNCIA EN TEMA DE SOROLLS: Tribunal Europeu de Drets Humans.

Aquestes sentències van marcar un punt d'inflexió en la jurisprudència europea i espanyola en matèria d'immissions per sorolls i olors.

1.- Cas López Ostra contra Espanya. Sentència de 9 de desembre de 1994, el Tribunal considera que, **encara que no es produeixi un risc greu per a la salut, les emissions poden afectar el dret a gaudir del domicili i, per tant, sí que es vulnera el dret a la inviolabilitat del domicili.** Aquest punt és la clau de la sentència

2.- Cas Moreno Gómez contra Espanya. Sentència de 16 de novembre de 2004. **El TEDH conclou que: «El individuo tiene derecho al respeto de su domicilio, concebido *no sólo como el derecho a un simple espacio físico sino también a disfrutar, con toda tranquilidad, de dicho espacio. El atentar contra el derecho al respeto del domicilio no supone sólo una vulneración material o corporal, como la entrada en el domicilio de una persona no autorizada, sino también una vulneración inmaterial o incorporal, como los ruidos, las emisiones, los olores y otras injerencias. Si la vulneración es grave, puede privar a una persona de su derecho al respeto del domicilio puesto que le impide disfrutar del mismo*».**

També considera el Tribunal que el dret al respecte a la vida privada i familiar **implica també que els poders públics han d'adoptar mesures per tal que es respecti aquest dret.**

Sentència Festival Nowa Reggae i Faraday Vilanova i la Geltrú:

S. TSJCat. 163/2016 de 14 de març i 538/2016 de 13 de juliol.

Les Sentències es dicten a l'any 2016, però la història comença a l'any 2000, quan un empresari basc, compra l'ermita de Sant Cristòfol, i rehabilita l'habitatge contigu.

L'edifici està al costat del Molí de Mar, un recinte de Vilanova i la Geltrú que des de la dècada dels 80 ha acollit concerts de tots els estils.

Des d'aleshores, l'empresari va fer tot el possible per eliminar les activitats que se celebren al mirador quan ell arriba a la ciutat costanera a estiu. L'any 2008 ja intenta cancel·lar el Faraday, però no se'n surt.

L'empresari aconsegueix que l'ajuntament signi un document segons el qual reduïa totes les activitats musicals celebrades al Molí de Mar a tan sols dues: el Faraday i el Nowa Reggae. Abans es celebraven concerts en set caps de setmana entre el juny i el setembre.

A l'any 2011, l'empresari denuncia l'ajuntament per autoritzar que se celebressin el Faraday i el Nowa Reggae. Perd aquella vista i una segona el 2014, però a l'any 2016 el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya anul·la la llicència al Nowa Reggae i al Faraday.

L'argument de l'acusació és que un festival que se celebra cada any no pot ser considerat un esdeveniment esporàdic o excepcional i la llicència està mal concedida.

Tot i que l'Ajuntament al·lega que es poden fer 12 activitats extraordinàries a l'any i que ha suspès els límits acústics el Tribunal conclou que:

- “...El Festival no tiene nada de esporádico a pesar de que se celebre una vez al año, en medio del verano; ya que esporádico es aquello que puede calificarse **“de ocasional**, sin un enlace ostensible con antecedentes y consiguientes” (ver RAE) o aquello “que se presenta **de una manera aislada**, sin obedecer a una ley general” (Diccionario de L’IEC). Y, en nuestro caso, el Festival se viene celebrando de forma **regular y continuada**, al menos **desde el año 2006**. Y esta situación repetitiva, ya hacía unos cuantos años que venía produciéndose en la fecha de concesión de la Licencia controvertida.
- Pero es que, incluso de haber sido aplicable la normativa reguladora de los espectáculos y las actividades recreativas extraordinarias, la licencia controvertida debería de haber sido denegada al no satisfacer los requisitos del artº 112 del “Decret 112/2010”.
- No consta que la actividad coincidiera con una fiesta, celebración, festival o un certamen de amplia participación vecinal.
- Es más que obvio que el Festival no tuvo lugar en un lugar alejado o aislado, sino colindante con edificios residenciales.
- Y a pesar de que el Festival fuera coincidente con fechas o vigilias festivas, el grado de contaminación acústica tolerado por la licencia, en ningún caso podía considerarse admisible por los usos sociales mayoritarios; por cuanto estos usos pueden -pongamos como ejemplo- hacer asumibles las molestias derivadas de un número muy limitado de fiestas populares; ...pero en ningún caso admiten (los usos sociales mayoritarios) **una actividad altamente ruidosa como la del Festival**. Una actividad que, bajo las mismas premisas, podría haber conducido al Ayuntamiento a autorizar otras de características análogas, con todo lo que ello habría podido comportar.
- Y si bien es cierto que el artº 21.3 de la “Llei 16/2002” parecería tolerar excepciones en sus límites de ruido frente a las “actividades festivas y culturales, y las que tengan un interés social, siempre que tengan un cierto arraigo”, una interpretación (obligadamente) estricta de esta previsión, nos deberá de impedir hacerla extensiva a una actividad musical como la del Festival controvertido, que de otra **parte no se sabe que arraigo puede tener frente a la consciencia colectiva de los vilanovenses**. Al fin y al cabo, se trata de un precepto legal que -conjuntamente con el artº 9 de la Ley estatal 37/2003- debería haberse utilizado para suspender los objetivos de calidad acústica en supuestos tasados o muy limitados (artº 16.5 OM).”

MODIFICACIÓ LLEI 11/2009 ARRAN DE LA SENTENCIA: ART. 3.1 b LEPAR

ABANS DE LA SENTÈNCIA

..” b) Activitats recreatives: les activitats que ofereixen al públic la utilització de jocs, màquines o aparells o el consum de productes o de serveis d'oci, entreteniment o diversió, i també les activitats que congreguen persones amb l'objecte principal d'implicar-les a participar-hi o d'oferir-los serveis amb finalitat d'oci, entreteniment o diversió.”

DESPRÉS DE LA SENTÈNCIA. (Llei 11/2009

modificada per la Llei 5/2017, del 28 de març, de mesures fiscals)

..” b) Activitats recreatives: activitats musicals que congreguen un públic amb l'objectiu principal de fer-lo participar en l'activitat o d'oferir-li el consum de productes o serveis amb finalitats d'oci, entreteniment o diversió. **S'AFEGEIX**

Les activitats d'espectacles públics i les activitats recreatives poden ésser:

- Ordinàries: ...

- **Extraordinàries**: activitats que es duen a terme en establiments oberts al públic que disposen d'autorització, llicència o comunicació prèvia per a una activitat diferent de la que es vol dur a terme o en espais oberts al públic o en altres establiments no regulats per aquesta llei.” (**DESAPAREIX L'ADJECTIU “ESPORÀDIC”**).

DIVERSES CONSIDERACIONS DE LA JURISPRUDÈNCIA

- El soroll pot afectar:
 - A la salut (exposició continuada)
 - Al dret fonamental a la intimitat (exposició puntual)
- L'activitat de l'Administració ha de ser SUFICIENT, EFECTIVA.
- El dany ha de ser PROVAT
- Es poden suspendre de forma provisional dels objectius de qualitat acústica, però cas x cas i valorant la incidència acústica, les limitacions i la durada de l'espectacle.
- Es pot invocar la vulneració de drets també quan el domicili es una segona residència o si és eventual. Caldrà provar l'estància en el lloc en el moment en que s'invoca el perjudici sofert
- L'actuació del promotor de l'espectacle (ja sigui privat o públic) ha de respectar el dret de tercers, el dret a la llibertat, la intimitat familiar i la inviolabilitat del domicili.

- No es tracta d'acabar amb les festes, però sí de posar-les-hi límits, de regular-les, de manera que el seu exercici s'efectuï de la manera menys perjudicial per als tercers.
- La llibertat d'empresa no pot tenir un caràcter absolut, es pot veure limitada per altres drets, com poden ser el descans, la salut, la intimitat i el medi ambient, que es consideren de rang superior a l'oci i a la llibertat d'empresa.
- Si la festa té un fort arrelament en el patrimoni cultural (carnaval Tenerife), predomina l'interès general, tot i que l'administració ha de controlar els nivells sonors i horaris de guinguetes, terrasses i bars.

- **Altres actuacions de l'Ajuntament: (serveis jurídics)**
- Valorar la fonamentació de les denúncies i, si cal prendre les mesures que siguin necessàries sense dilació.
- Fer inspecció i controls
 - ✓ Mesures de soroll a l'habitatge afectat
 - ✓ Verificar compliment d'horaris. (policia)
- Iniciar sancionador si s'escau.
- Adoptar mesures cautelars (suspensió activitat, precinte aparell musical, instal·lació limitador de so).
- Requerir mesures d'insonorització si fos necessari.
- Multes coercitives en cas d'inactivitat de l'infractor.
- Mediació.

**MOLTES GRÀCIES PER LA VOSTRA
ATENCIÓ**

pulidoms@diba.cat

o.activitats@diba.cat